

VRIJZINNIGE ZOMERONTMOETINGEN

JULI - AUGUSTUS 2026
uitgebreide versie

De Vrijzinnige Zomerontmoetingen
zijn een initiatief van het Vrijzinnig Beraad, bestaande uit

Apostolisch Genootschap (Den Haag)
Doopsgezinde Gemeente (Den Haag)
Haagse Dominicus (Den Haag)
Kloosterkerk (Den Haag)
NPB Vrijzinnigen Wassenaar
Quakers (Den Haag)
Remonstrantse Kerk (Den Haag)
Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen (Voorburg)
Vrijzinnig Christelijke Geloofsgemeenschap Zoetermeer
Vrijzinnig Delft
Vrijzinnig Protestantse Houtrustkerk (Den Haag)

VOGELS KIJKEN DOE JE MET JE OREN

Lezing en orgel

Je hoeft helemaal geen verre reizen te maken om ze waar te nemen. Vogels zijn er overal en altijd, dag en nacht. Zonder vogels zou onze wereld maar een stille bedoeling zijn, aldus Arjan Dwarshuis, vogelaar, natuurbeschermer, schrijver en spreker. Samen met Gisbert van Baalen, student theologie en podcastmaker, nemen zij je mee in de wonderlijke wereld van vogels. Gisbert gaat in op de betekenis van vogels in de Bijbel. Arjan spreekt over vogels in de stad en het belang van een dienende omgeving. Geerten van de Wetering zal op het orgel laten horen hoe componisten zich hebben laten inspireren door vogelgeluiden.

Datum: Donderdag 2 juli

Tijd: 20.00 uur, inloop vanaf 19.30 uur

Plaats: Kloosterkerk, Lange Voorhout 2, Den Haag

Entree: 15 euro, inclusief een drankje na afloop, u kunt een kaartje kopen via <https://tickets.kloosterkerk.nl/events>

STEMMINGEN – POËZIE EN KUNSTBESCHOUWING

Lezingen en gesprek met Eric Bolle en Arnold Ziegelaar

Je zit op een terras, je kijkt uit over de gracht en je ziet een treurwilg. Vanwege die treurwilg wil je steeds op die plek gaan zitten. Wat gebeurt hier? Je gaat naar het museum, staat voor een kunstwerk, wordt getroffen of raakt in vervoering. Je moet iets zeggen, maar je weet niet wat, je hebt geen woorden, je weet niet waarom. Deze kring wil uitkomst bieden door poëzie te bestuderen en zo gevoelens te leren benoemen. Het gaat over stemmingen en over de onontbeerlijkheid van poëzie om die stemmingen te benoemen.

Vragen die aan de orde komen zijn:

- Hebben kunstwerken betekenis of niet veeleer een betekenisloze grond?
- Kan poëzie leven scheppen uit taal?
- Heeft het landschap in de schilderkunst van de Gouden Eeuw een mystieke

achtergrond? • Of dat, wat daarvoor in de plaats komt? • Wat is het desolate? • Kan een dichter leiding geven? • Is poëzie de wijding van het ogenblik? • Herstelt de poëzie onze betrekking tot de aarde en de dingen? • Is dat een onmiddellijke ervaring?

Het gaat om acht bijeenkomsten op zaterdagmiddag in juli en augustus 2026. De lezingen zullen afwisselend worden gegeven door Eric Bolle en Arnold Ziegelaar (zie onder). Er is voldoende ruimte door vragen en discussie. Deze middagen kunnen ook los van elkaar worden bezocht. Het is dus niet verplicht of noodzakelijk om alle bijeenkomsten bij te wonen.

Zaterdag 4 juli – De betekenis van het betekenisloze

Zaterdag 11 juli – Leven scheppen uit taal

Zaterdag 18 juli – De heilige ruimte

Zaterdag 1 augustus – Het leiderschap van de dichter

Zaterdag 8 augustus – De desolate ruimte

Zaterdag 15 augustus – Het leiderschap van René Char

Zaterdag 22 augustus – Het ogenblik in de poëzie

Zaterdag 29 augustus – André du Bouchet, Pierre Tal-Coat en Bram van Velde

(Meer informatie over de inhoud van deze middagen is te vinden op: www.houtrustkerk.nl onder kopje Activiteiten > Stemmingen. Op deze webpagina staan ook aanwijzingen voor de voorbereiding van de verschillende bijeenkomsten.)

Over de sprekers:

Eric Bolle (geb. 1954) studeerde Duits en wijsbegeerte in Leiden en Amsterdam. Hij promoveerde in 1981 aan de Universiteit van Amsterdam op een proefschrift over Nietzsche. Hij doceerde aan verscheidene scholen, hogescholen en universiteiten, en was onder andere directeur van een architectenopleiding. In 2011 verscheen de tweede druk van zijn boek *Filosofie & Leiderschap*. Dit boek is eigenlijk ontspoord. Allengs

heeft het zich onder zijn handen ontwikkeld tot een boek over de dichter als leider. Drie essays uit dit boek vormen Erics bijdrage aan deze kring. Men kan het boek kosteloos downloaden van zijn website Het Absolute. De drie essays worden aangevuld met een beschouwing over het werk de dichter André du Bouchet en de schilders Pierre Tal-Coat en Bram van Velde, te vinden op dezelfde website.

Arnold Ziegelaar (geb. 1962) studeerde fysica en filosofie in Leiden en Amsterdam. Hij werkte als statistisch analist, beleidsonderzoeker en daarna als docent godsdienstfilosofie bij Hogeschool InHolland. Nu werkt hij als freelance docent filosofie vooral voor HOVO-instellingen (Hoger Onderwijs voor Ouderen) in den lande. Hij doet als buitenpromovendus onderzoek naar de grondvraag van de metafysica. Naast artikelen (vooral over poëzie en kunst in tijdschrift *Streven*) publiceerde hij de boeken *Aardse mystiek* (2015), *Oorspronkelijk bewustzijn* (2016) en *De wandelaar en zijn schaduw* (2025). Hij is ook actief als schilder en fotograaf. Hij probeert filosofie en kunst te verbinden in wat hij noemt een aardse of non-theïstische mystiek. Hij exposeerde eerder in de Houtrustkerk.

Data: acht zaterdagmiddagen in juli en augustus (zie boven – deze bijeenkomsten kunnen ook los van elkaar worden bezocht)

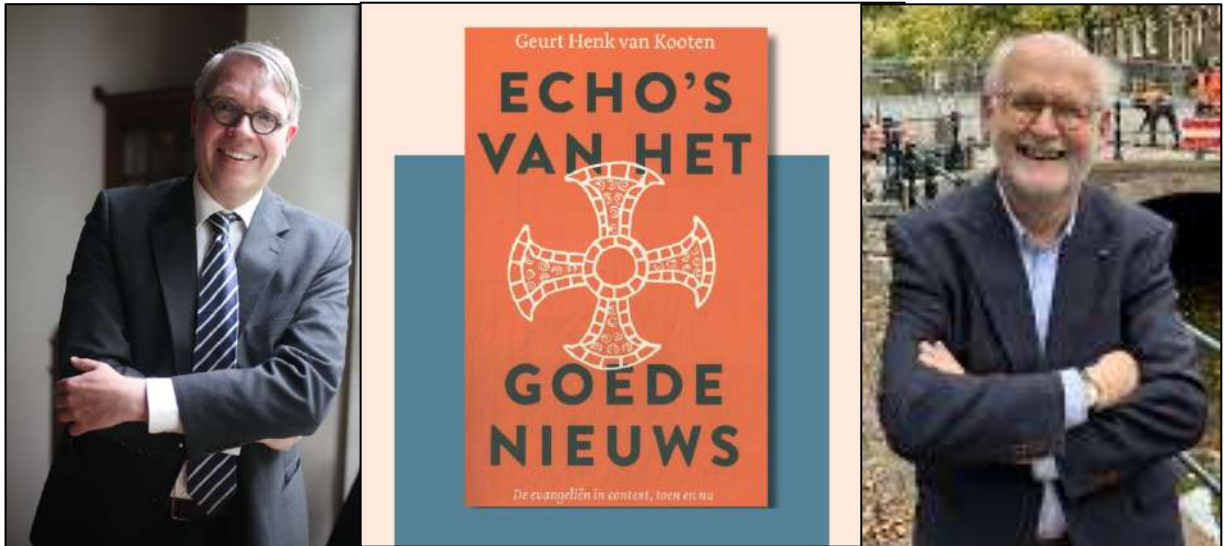
Tijd: 14.00 uur

Plaats: Houtrustkerk, Beeklaan 535, Den Haag

Entree: vrijwillige bijdrage voor koffie en thee

Aanmelding: niet nodig

Informatie: meer informatie over deze bijeenkomsten is te vinden op www.houtrustkerk.nl onder het kopje Activiteiten > Stemmingen. Hier vindt u ook aanwijzingen voor de voorbereiding van de verschillende bijeenkomsten.

ECHO'S VAN HET GOEDE NIEUWS

Lezing van prof. dr. Jan Bloemendal

Eind 2025 verscheen een veelbesproken boek van Cambridge-hoogleraar Geurt Henk van Kooten: *Echo's van het goede nieuws: de evangeliën in context, toen en nu*, waarin hij nieuw licht op de evangeliën werpt door ze te plaatsen in hun oorspronkelijke, historische context. Vooral zijn vroege datering van het Johannesevangelie valt op. In 'de ongelooflijke podcast' was een spraakmakend interview met hem te beluisteren. Het boek biedt veel moois, maar roept ook vragen op. Op deze avond zal prof. dr. Jan Bloemendal op het boek ingaan en een aantal van die vragen stellen. Wat heeft het ons als 'gewone' gelovigen te zeggen? En wie was Jezus nu eigenlijk volgens de evangelisten?

Jan Bloemendal is classicus, theoloog en neerlandicus. Hij is eindredacteur van de uitgave van alle werken van Erasmus, en richt zich in het bijzonder op Erasmus als theoloog. Bovendien is hij hoogleraar Neolatijn aan de Ruhr Universtät Bochum.

Datum: donderdag 9 juli 2026

Tijd: 20.00 uur

Plaats: Kloosterkerk, Lange Voorhout 4, Den Haag

Entree: 10,00 euro, inclusief pauzedrankje, u kunt een kaartje kopen via <https://tickets.kloosterkerk.nl/events>

FILOSOFISCH CAFÉ

Samen in gesprek over de vraag wat filosofie is

Bezoek in Wassenaar een keer het filosofisch café, ditmaal onder leiding van filosoof Yvo Snoeker (1997). Yvo zal een korte inleiding verzorgen onder de titel 'Wat is filosofie?', geënt op het stuk met dezelfde naam van de 20e-eeuwse filosofen Gilles Deleuze en Félix Guattari. Vervolgens is de opzet ditmaal om een 'bottom-up' café te organiseren: deelnemers mogen zelf voor hun relevante ideeën en concepten aandragen, om daar samen over in gesprek te gaan! Dit alles in de gedachte, dat dit de eerste editie zal zijn van wat hopelijk een nieuwe reeks boeiende dialogen wordt, waarbij de vorm eerder die van goede, onderlinge gesprekken dan van een lezing is. Waarschijnlijk zijn er meerdere korte rondes, waarbij telkens één, door het publiek aangedragen concept uitgelicht zal worden, Yvo een korte reflectie zal geven, en er in groepjes verder gepraat kan worden. Hopelijk tot de 17e!

Datum: woensdag 17 juli 2026

Tijd: 14.00 uur in de achterzaal

Plaats: NPB Vrijzinnigen Wassenaar, Lange Kerkdam 46, Wassenaar

Entree: 5,00 euro

Aanmelding: niet nodig

MINDER IS MEER

Hoe kunnen spullen je leven vervullen

‘Verzamel geen schatten op aarde ...’ (Matteüs 6:19-20)

Vraagt u zich ook wel eens af: Wat kan ik nou bijdragen aan een beter milieu, zeker nu de schaarste van grondstoffen en brandstof zo merkbaar is en we tegelijkertijd worden overspoeld door reclames voor allerlei prachtige of handige koopjes?

Groene DoRe biedt daarom een bijeenkomst waar we met elkaar praten over de spullen die we kopen en wat de gevolgen daarvan zijn. Zijn er andere keuzes? Welke maatschappelijke krachten spelen daarbij?

Marleen van Beek en Judith Tegelaars bieden een inspirerende en interactieve middag, losjes gebaseerd is op [Klimaatgesprekken.nl](https://www.klimaatgesprekken.nl) en het boek ‘Verborgen impact’ van Babette Porcelijn.

We vragen iedere deelnemer om een recente aanschaf te laten zien, of erover te vertellen.

We zorgen voor thee en koffie, en voor wat zomerse lekkernij. We horen graag dat u komt!

Frouke Bardet
Coos van Beuningen
Madzy van de Kooij

Datum: dinsdag 21 juli 2026

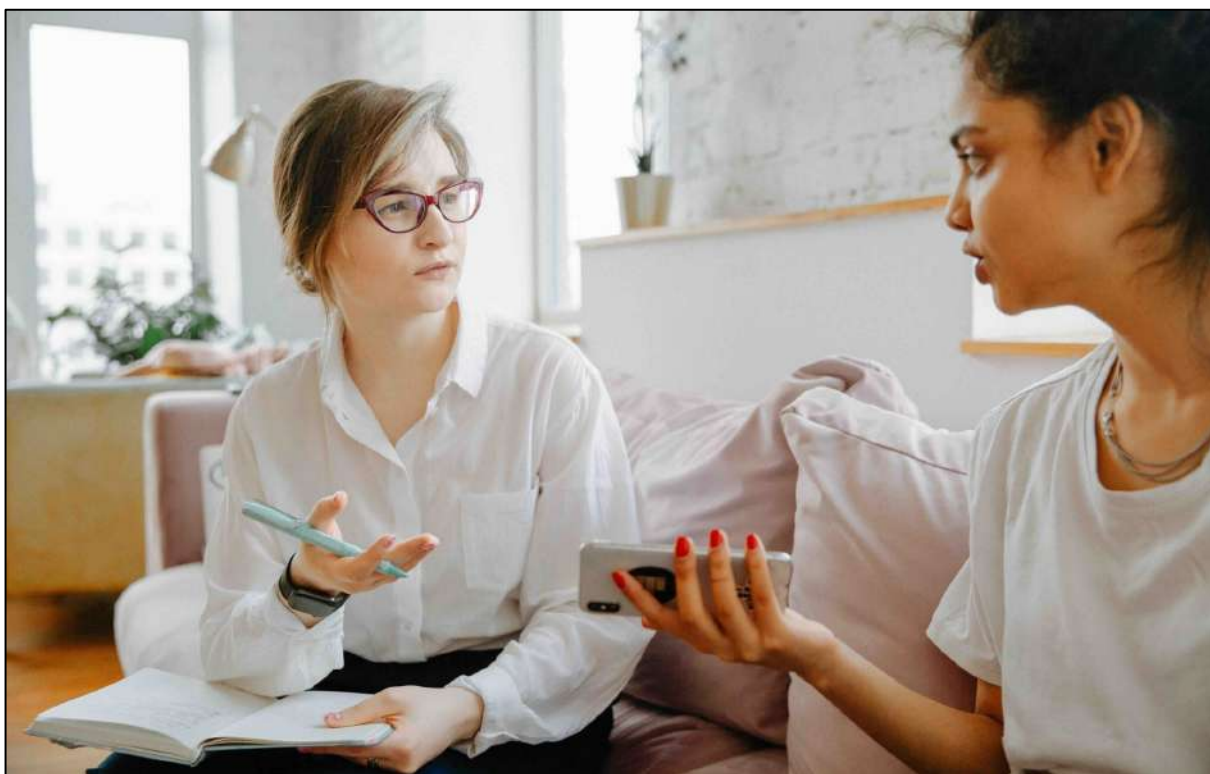
Tijd: 14.30 tot 17.00 uur, inloop vanaf 14.00 uur

Plaats: Remonstrantse Kerk, Laan van Meerdervoort 955, Den Haag

Entree: vrijwillige bijdrage voor koffie en thee

Aanmelding: 070 325 0779 of denhaag@remonstranten.nl o.v.v.
Zomerontmoeting 21 juli

GEWELDLOOS COMMUNICEREN

Training door Marijke Haisma en ds. Marijn Vermet

Wil je leren hoe je op een respectvolle en effectieve manier kunt communiceren, ook in lastige situaties? Kom dan naar de kennismakingsavond: Geweldloos Communiceren. Deze training wordt verzorgd door Marijke Haisma en ds. Marijn Vermet.

Tijdens deze avond kom je in aanraking met

- Hoe je écht contact maakt, ook bij meningsverschillen
- Hoe je je eigen behoeften en grenzen duidelijk aangeeft
- Hoe je luistert zonder te oordelen of te adviseren

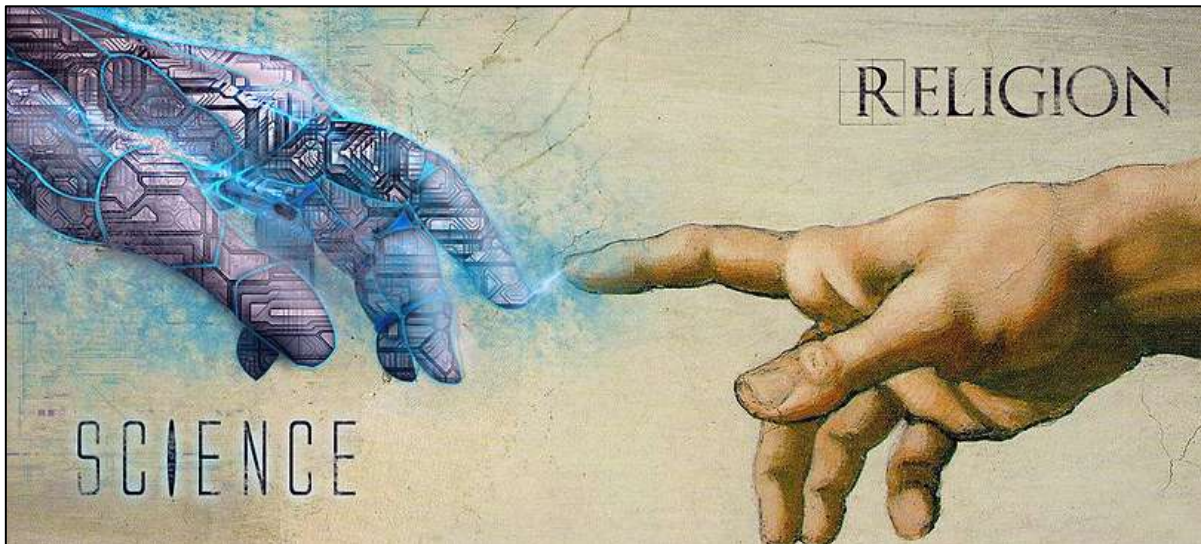
Datum: donderdag 23 juli 2026

Tijd: 19.30 tot 21.30 uur

Plaats: Doopsgezinde Kerk, Paleisstraat 8, Den Haag

Aanmelding: wordt gewaardeerd: marijnvermet@gmail.com

Donderdag 13 augustus om 14.30 uur is deze activiteit ook te bezoeken in Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen, Rozenboomlaan 119, Voorburg. Deze middag is meer bedoeld als een kennismaking en geen training.

GELOOF OF WETENSCHAP – WAAROM NIET ALLEBEI?

Lezing van Anja Schaafsma

We leven in een overgangstijd en de klimaatcrisis is daar de belangrijkste manifestatie van. Dit vraagt bezinning op de rol van ons als mensheid op deze planeet. Een die ons beter toerust op het creatief omgaan met alle veranderingen. Veel schrijvers, waaronder psychologen, kwantum- en neurowetenschappers, filosofen en kunstenaars roeren zich in het debat en inspireren jongere generaties. Op basis van nieuwe wetenschappelijke inzichten wordt duidelijk dat we het materialistische wereldbeeld steeds meer achter ons laten. In deze lezing, die zal worden gegeven door Anja Schaafsma van Stadsklooster Delft, worden een aantal nieuwe ontwikkelingen besproken op het gebied van spiritualiteit en wetenschap. Inzichten van recente auteurs maar ook van oudere denkers die in deze tijd herontdekt worden zoals Teilhard de Chardin en Jean Gebser. De ontwikkeling van het bewustzijn en de evolutie van de kosmos en de aarde spelen bij veel van deze auteurs een grote rol.

Datum: zaterdag 25 juli 2026

Tijd: 14.00 uur

Plaats: Houtrustkerk, Beeklaan 535 (hoek Houtrustweg), Den Haag

Entree: vrijwillige bijdrage voor koffie en thee

PELGRIMAGE – REIZEN IN DE GEEST

Lezing door Cisca Peters

Cisca Peters schrijft over haar lezing in de Hoeksteen in Voorburg:

‘Het afgelopen jaar ben ik op pelgrimage geweest in het land van de Katharen in Zuid-Frankrijk, op het eiland Terschelling en in het Franse Taizé. Mijn pelgrimage bracht mij opnieuw bij gnostiek en mystiek. In de Geest op weg gaan, kan ook op je stoel, in ontmoeting met elkaar. Geholpen door beelden en verhalen.

Pelgrimeren is op weg gaan het onbekende tegemoet. Jaren terug las ik het boek van Frits de Lange, heilige onrust, een pelgrimage naar het hart van de religie, samen met de Thomaskring bij Vrijzinnig Maassluis en kwamen wij erachter dat je ook op reis kunt gaan in de Geest. Bezielt raken door verhalen en uitwisselen van ervaringen. Het leven als een reis met steeds nieuwe ontdekkingen, obstakels en prachtige ontmoetingen. Wat kom je tegen als je door middel van verbeelding op reis gaat. Zijn er herinneringen aan reizen die voor u levensbepalend waren?’

Datum: dinsdag 28 juli 2026

Tijd: 14.30 uur

Plaats: Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen, Rozeboomlaan 119, Voorburg

ZOMERWANDELING – BOMEN IN DE BIJBEL

Samen op pad in Landgoed Oosterbeek

De bomen staan in zomertooi. Met elkaar gaan we op pad door park Oosterbeek om te ontdekken wat bomen in al hun verscheidenheid aan bast, blad, standplaats en groeiwijze ons te vertellen hebben. Daarnaast proberen we verbanden te leggen met passages over bomen in de Bijbel. We verzamelen aan het eind van de Wassenaarseweg/Thérèse Schwartzestraat bij de bunker/commandopost Clingendael, links van het fietspad (fietse stallen tegen de omheining/in de wijk geldt betaald parkeren). Vandaar lopen we door landgoed Oosterbeek, waar we verschillende keren tijd nemen om ervaringen met elkaar te delen en het verhaal van bomen in de Bijbel te doorgronden. Aan het eind van onze zomerse wandeling is er iets te drinken en te eten.

Datum: donderdag 11 augustus 2026

Tijd: 14.00 tot 16.00 uur

Plaats: Landgoed Oosterbeek

Aanmelding: denhaag@remonstranten.nl o.v.v. Zomerwandeling 11 augustus / tel. 070 325 0779 (Remonstrantse Kerk)

Informatie: Frouke Bardet (06 3075 3511) en Coos van Beuningen (06 5141 7359)

KRIS KRAS DOOR DE WERELD VAN DE MUSICAL

Een ode aan een muzikaal genre

Op woensdag 19 augustus neemt Karin Vogelaar u in het gebouw van de NPB te Wassenaar mee op een reis door de wereld van de musical. Net zoals tijdens de avond over het Franse chanson in 2024 en de bijeenkomst gewijd aan de wereld van de Nederlandse Kleinkunst in 2025 zal het ook dit jaar weer een verhaal zijn met vele voorbeelden uit verschillende landen. Veel muziek dus, zowel via de beamer als live, want ook nu weer laten jonge musici van zich horen. Julia Kerkhoven, François-Xavier Sergent en Martijn van der Valk zingen, aan de piano begeleid door Daan Mulder. En natuurlijk wordt er ook nu weer gegeten in de stijl van het onderwerp.

Datum: woensdag 19 augustus 2026

Tijd: inloop 17.00 uur, aanvang 17.30 uur, einde ongeveer 20.00 uur

Plaats: NPB Vrijzinnigen Wassenaar, Lange Kerkdam 46, Wassenaar

Entree: leden 8,00 euro, niet-leden: 12,00 euro

Aanmelding: graag vóór 16 augustus bij secretaris@npbwassenaar.nl

SILENT MOVIE MET ORGEL: 'THE GENERAL'

Filmklassieker van Buster Keaton met orgel

In het jaarlijkse zomerse filmconcert van Podium21 in de Kloosterkerk staat ditmaal een klassieker geprogrammeerd die honderd jaar geleden op het witte doek verscheen: The General uit 1926 van Buster Keaton. De film wordt van muziek voorzien met improvisaties door organist Geerten van de Wetering. Deze beroemde stomme film geldt als een van de hoogtepunten uit de vroege filmgeschiedenis en staat bekend om zijn inventieve humor en indrukwekkende stunts, die Keaton zelf uitvoerde. Door de live-improvisaties op het orgel ontstaat een bijzondere wisselwerking tussen beeld en muziek.

Datum: donderdag 20 augustus 2026

Tijd: 20.30 uur

Plaats: Kloosterkerk, Lange Voorhout 4, Den Haag

Entree: 17,50 euro, u kunt een kaartje kopen via www.podium21.nl

HET PRAALGRAF VAN WILLEM VAN ORANJE

Excursie naar de Nieuwe Kerk in Delft

Nu Willem van Oranje, de Zwijger, enigszins actueel is door zijn succesvolle musical is het goed om ook te gaan kijken naar zijn grafmonument in de Nieuwe Kerk in Delft. Hij werd vermoord in 1584 maar het zou nog veertig jaar duren voordat het monument er kwam, in opdracht van de Staten-Generaal.

Het praalgraf is gemaakt van zeer kostbare materialen en behoort tot de meest waardevolle beeldhouwwerken in ons land. En het mag best wat meer aandacht krijgen. Waardevol vanwege de kwaliteit van het beeldhouwwerk van de hand van niemand minder dan Hendrick de Keyser, de beste beeldhouwer van zijn tijd. Maar even waardevol vanwege de symboliek, de boodschap die het uitdraagt: in grote lijnen gaat het om vrijheid en rechtvaardigheid. Zowel door de opdrachtgever als door de beeldhouwer is over elk detail zorgvuldig nagedacht.

Alle reden om dit praalgraf ter plekke uitgebreid te onderzoeken en te ontdekken wat het ons nu te zeggen heeft samen met Nelleke Kan (Doopsgezinde Gemeente).

Datum: dinsdag 25 augustus 2026

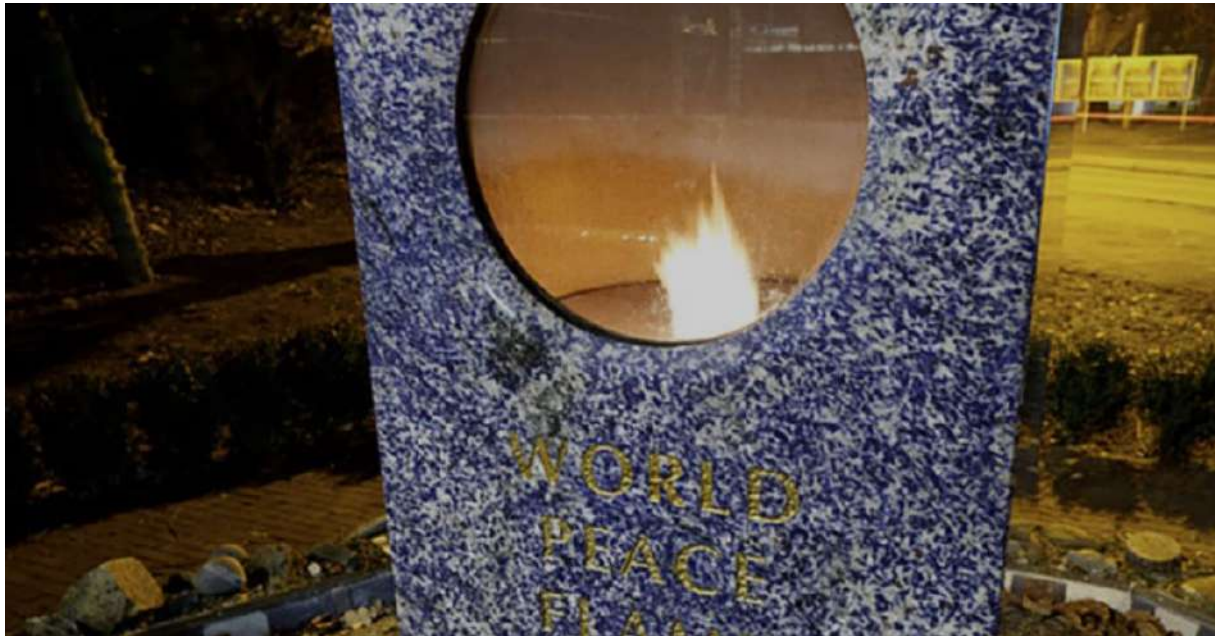
Tijd: er is ruimte voor twee groepen, de ene groep om 10.30 en de andere groep om 13.00 uur

Plaats: Nieuwe Kerk aan de Markt van Delft, verzamelen bij de kassa

Entree: je kunt zelf een kaartje à € 10,- kopen bij de kassa

Aanmelding: er is per keer plaats voor maximaal 15 deelnemers, aanmelden is dan ook verplicht bij Nelleke Kan via: kan.mail@ziggo.nl met vermelding welke groep

WAKEN BIJ DE WERELDVREDESVLAM

Stiltebijeenkomst op eerste zondag van de maand

Op verschillende plaatsen in de wereld is een wereldvredeSVlam, ook in Nederland. Een van de meest unieke plaatsen is die op het plein van het Vredespaleis. Maandelijks komen hier mensen bijeen uit verschillende religies en levensbeschouwingen om stil te staan bij de noodzaak van vrede en recht. Beide staan onder druk in onze roerige tijd. Met dit gebaar – een korte bijeenkomst met een enkel woord, stilte en een lied – willen we uiting geven aan onze zorg, maar ook elkaar ondersteunen in het gevoel van machteloosheid dat ons soms kan overvallen. Bovenal echter houden we met deze maandelijkse bijeenkomsten het vlammetje brandend dat daar voor het Vredespaleis zo trouw dag en nacht haar gezicht laat zien. Kom gerust een keer kijken en meedoen. Na afloop is er voor wie dat wil gelegenheid om met elkaar koffie te gaan drinken in een naburig café.

Datum: elke eerste zondag van de maand

Tijd: 12.30-13.00 uur

Plaats: WereldvredeSVlam, Carnegieplein (Vredespaleis), Den Haag